

శృంగార తార

కిరణ్ సున్నితమైన మనసుకి తట్టుకోలేని బలమైన గాయం తగిలి సంవత్సరం దాటినా ఇంకా ఆ గాయం మానలేదు. మనిషి ఎదుర్కోలేని సమస్యలను కాలమే పరిష్కరిస్తుందంటారు. కాని కాలానికి ఇంకా కిరణ్ మీద దయ కలగలేదు. విచారంగా కూచుని గతస్మృతులు నెమరువేసుకుంటున్న కిరణ్ ఫోన్ మోగడంతో ఈ లోకంలోకి వచ్చాడు.

“హలో” ఫోన్ తీసి నీరసంగా అన్నాడు కిరణ్.

“నేనురా. చెన్నై నుంచి దినేశ్ని మాట్లాడు తున్నాను. ఇంకా ఆ బాధని తల్చుకుంటూ ఎందుకురా జీవితాన్ని పాడుచేసుకుంటావు? నా మాట విని జీవితాన్ని సుఖమయం చేసుకో. నీ సమస్యకి అంతకన్నా వేరే పరిష్కారం లేదు. ఒరేయ్! జీవితం అనే పదానికి నిర్వచనం ఏమిటో తెలుసా? ‘పరిస్థితులతో రాజీ’ అని. ప్రాప్తమున్నదాన్ని స్వీకరించి ప్రాప్తంలేనిదాన్ని మరిచిపోవడం మనిషి ధర్మం. బాగా ఆలోచించి నీ నిర్ణయం త్వరగా తెలియజెయ్యి” అని ఫోన్ పెట్టేశాడు దినేశ్.

కాలింగ్ బెల్ కొట్టగానే వచ్చి తలుపు తీశారు పార్వతీశం.

“స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు పార్వతీశంగా రున్నారాండీ?” అడిగాడు కిరణ్.

“నేనేనండి”

“నమస్కారమండీ. నా పేరు కిరణ్. నేను

టౌన్ డెవలప్ మెంట్ ఆఫీసర్ గా పని చేస్తున్నాను. మీరు రాసిన ఆంధ్రకేసరి పుస్తకం చదివిన దగ్గర్నుంచీ మిమ్మల్ని చూడాలని చాలా కుతూహలంగా వుంది. ఇన్నాళ్ళకి మీ దర్శనభాగ్యం కలిగింది” ఆయన్ని చూడగానే అవధులుదాటిన ఆనందంతో అన్నాడు కిరణ్.

“అలాగా! రండి” చిరునవ్వుతో సాదరంగా ఆహ్వానించారు పార్వతీశం.

“నాకూ మీలాగ రచయితని కావాలనుంది. ఎన్నెన్నో ఆలోచనలు వస్తుంటాయి. కాని మీరు రాసినలాంటి మధురమైన భాషలో నేను రాయలేను. మీ ఆశీర్వాచనముంటే భవిష్యత్తులో కొంత ప్రగతి సాధించగలనని నా ఆశ” అన్నాడు కిరణ్.

“నా రచనలేముంది లెండి. నిజం చెప్పాలంటే నేను న్యాయశాస్త్రం గురించి రాసిన పుస్తకమే నాకు గొప్ప తృప్తినిచ్చింది...” అలా చెప్తుంటూ పోయారు పార్వతీశం. ఆయన మాటల్లో ప్రముఖ జాతీయ నాయకులు,

ప్రథమ ప్రధాని, మొదటి ఇద్దరు అధ్యక్షులు, వాళ్ళతో ఆయనకున్న పరిచయం మొదలగు అనేక విషయాలు అంత విపులంగా చెప్పంటే కిరణ్ కి చెప్పలేని ఆనందం కలిగింది.

“చాలా థాంక్స్ డి. మొదటి పరిచయం లోనే మీ విలువైన కాలాన్ని ఎక్కువగా తీసే సుకున్నాను. మీరు దయతో. అనుమతిస్తే వీలైనప్పుడల్లా మీ దర్శనం చేసుకుంటాను” కుర్చీలోంచి లేస్తూ అన్నాడు కిరణ్.

“మంచిదండీ. మీ రెప్పడొచ్చినా స్వాగతం” అన్నారు పార్వతీశం.

పార్వతీశం ఒక మహామనీషి. భార్య అనారోగ్యంతో వుండగా, పిల్లలు ఇంకా పసితనంలో వుండగా తన గురించిగానీ, కుటుంబం గురించిగానీ పట్టించుకోకుండా జాతీయోద్యమం లోకి దుమికారు. సొంత ఇల్లు పోగొట్టుకుని, అద్దె ఇంట్లో చేరారు. భార్య మరణించడంతో తల్లి దండ్రీ తానే అయి పిల్లల్ని పెంచి పెద్ద చేసి పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేట్స్ చేశారు. డెబ్బై ఏళ్ళ వయసులో ఇంకా ఒక కూతురికి పెళ్ళిచెయ్యవల్సిన బాధ్యత వుంది.

రెండవసారి ఆయన్ని కలిశాడు కిరణ్.

“రండి, రండి. మీరు రాసిన భారతీయ

-చొగంటి నాగరాజు రావు

29-3-96 ఆంధ్రజ్యోతి సచిత్ర వారపత్రిక

మనకున్న ఆరుగురు విల్లల్లి ఎవెవో కోటింగ్ సింట్లల్ల
 డౌన్ చెప్పడంవేందుకూ... మీరే కోటింగ్ సింట్
 స్టాబ్లైజ్మెంట్!-

ఆధ్యాత్మిక సంస్కృతి అన్న వ్యాసం చదివాను. రచయితగా మీ ఉజ్వల భవిష్యత్తును సూచిస్తోందండి మీ వ్యాసం. ఒక బాధ్యతగల ఆఫీసరుగా వుంటూ, రచనలో ఇంత కృషి ఎలా చెయ్యగలుగుతున్నారండి?" ప్రశంసించారు పార్వతీశం.

"విశ్రాంతి సమయాన్ని ఇలా సాహిత్యానికో, సంగీతానికో వినియోగించకపోతే ఘేము వ్యసనాలకి అలవాటుపడతామే మోసని మా నాన్నగారి భయం. అందుకే చిన్నతనం నుంచీ మాకు సంగీత సాహిత్యాభిరుచిని అలవాటు చేశారు" వినయంగా అన్నాడు కిరణ్.

"ఇతే మీ మామగారెవరో మీలాంటి అల్లుడి కోసం తపస్సు చేస్తున్నారన్నమాట" చనువుగా నవ్వుతూ అన్నారు పార్వతీశం.

మాటలోనే ఆయన చిన్న కూతుల్లిద్దరూ బజారుకెళ్లి వచ్చారు.

"ఈ అమ్మాయి మా రెండో అమ్మాయి. ఢిల్లీలో వుంటోంది. ఈ అమ్మాయి ఆఖరమ్మాయి. ప్రస్తుతం విశాఖలో పని చేస్తోంది. ఈ వయసులో ఈ అమ్మాయి పెళ్లి చెయ్యగలనో లేదో" గతాన్ని, మిగిలివున్న తన బాధ్యతనీ తల్చుకునేసరికి పార్వతీశంగారి కళ్ళు చమ్రాయి.

ఆయన చిన్నకూతుర్ని ఒక్క క్షణం కన్నార్పకుండా చూశాడు కిరణ్. 'మీలాంటి అల్లుడి కోసం మీ మామగారెవరో తపస్సు చేస్తున్నారన్నమాట' అని అంతకు ముందు ఆయన అన్న మాటలు గుర్తొచ్చాయి కిరణ్ కి. ఆయన తన చిన్న కూతుర్ని దృష్టిలో పెట్టుకునే ఆ మాటలన్నారని కిరణ్ కి అర్థమైంది. కాని అప్పటికే తన మనసు తన ప్రాణసఖి వాణికి సొంతమైంది. అందుకే ఆయన చిన్నకూతురి గురించి ఎక్కువగా ఆలోచించలేదు కిరణ్.

పార్వతీశం - కిరణ్ ల మధ్య అనుబంధం, అభిమానం పెరిగాయి. వాళ్ళ కలిసిన ప్రతీసారి కిరణ్ అడక్కుపోయినా ఆయన చిన్న కూతురి వైనం వివరిస్తూంటారు పార్వతీశం. కిరణ్ దృష్టి మాత్రం చెన్నైలో వున్న తన ప్రాణసఖి వాణి మీదే వుంది. వీలైనప్పుడల్లా చెన్నై వెళ్లి తన హృదయేశ్వరి మీద ప్రేమ ఒలకబోస్తూనే వున్నాడు. ఎందుకో ఆ సారి సహనాన్ని కోల్పోయాడు కిరణ్.

"వాణీ! మన ప్రేమ గురించి అందరూ రకరకాలుగా చెప్తుంటున్నారు. నిజంగా ప్రాణ ప్రదంగా ప్రేమించుకున్నవాళ్ళైతే పెళ్ళికి ఎందుకు ఆలస్యం అని ప్రశ్నిస్తుంటే సమాధానం చెప్పలేక చస్తున్నాను. ఎన్నాళ్ళు మనకీ ఎడబాటు?" ఆపరేషన్ థియేటర్లోకి వెళ్ళబోతున్న వాణిని నిలదీసి అడిగాడు కిరణ్.

"స్వే! ఏమిటా తొందర? నీకు తెలుసుగా మా నాన్నగారి వ్యాపారం బాగా దెబ్బతిందని. ఆర్థికంగా ఆయన క్వాస్త పుంజుకునేదాకా నేను సాయపడాలి. ఆ తరువాత జీవితాంతం నీ సేవకే అంకితం. ఓకే! సాయంత్రం. కాసేపు మెరీనాలో కాలక్షేపం చేద్దాం" అని ఆపరేషన్ థియేటర్లోకి వెళ్ళిపోయింది వాణి.

తేలికైన మనసుతో ఊహల్లో తేలిపోయాడు కిరణ్.

మరో సంవత్సరం గడిచింది. ఉద్యోగరీత్యా విశాఖ క్యాంపు వెళ్ళాడు కిరణ్. తళుక్కున మనసులో ఆలోచన మెదిలింది. పార్వతీశం గార్ని చూసి చాలా రోజులైంది. ఆ ఊరిలో పనిచేస్తున్న ఆయన చిన్నకూతుర్ని చూసి పలకరిస్తే పార్వతీశంగారు సంతోషిస్తారనిపించింది. తీరా ఆమె ఆఫీసుకు వెళ్ళాకే తెలిసింది - తనకి ఆమె పేరు తెలియదని. పార్వతీశంగా

రిని ఎప్పుడూ ఆయన కుమార్తె పేరడగలేదు. అలా అడిగితే ఆయన మరో అర్థం తీసుకుని తన మీద ఆశ పెంచుకుంటారని సందేహం కలిగి ఆమె గురించి పెద్దగా పట్టించుకోలేదు కిరణ్. పార్వతీశంగారి పేరు, వివరాలు చెప్పి ఎలాగోలా ఆమె చిరునామా కనుక్కున్నాడు.

"ఓ, మీరనేది సితార మేడం గురించాండి?" అని ఆమె ఇంటికి తీసుకెళ్ళిందొకామె.

కిరణ్ ని చూడడంతోటే అవధులు దాటిన ఆనందంతో ఆహ్వానించింది.

"ఇల్లు కనుక్కోవడం కష్టమైనట్లుంది" కుర్చీ చూపిస్తూ అంది సితార.

"అవునండీ. మీ నాన్నగారి పేరు, వివరాలు చెప్పి మీ అడ్రస్ తెలుసుకునేసరికి కష్టమైంది" అన్నాడు కిరణ్.

"మీకు నా పేరు తెలీదాండి?" కిరణ్ మాటకి అడ్డుకుంది సితార.

"తెలీదండీ. ఇప్పుడే తెలుసుకున్నాను."

"నాకు మీ పేరు తెలుసండీ. రోజూ మీ పేరు... కూచోండి. కాఫీ తెస్తాను" సిగ్గుతో మెలికలు తిరుగుతూ లోపలికెళ్ళి మరో నిమిషంలో కాఫీ తెచ్చింది సితార.

కాసేపు మాట్లాడుకున్నాక -

"నే వెళ్ళొస్తానండీ" అని లేచాడు కిరణ్.

"వంట చేస్తాను. భోజనం చేసి వెళ్ళురుగాని" పెదవుల్ని మధురంగా తిప్పతూ సిగ్గుదొంతరల్లో ములుగుతోంది సితార.

ఒక్కసారి కిరణ్ కు చెమటలు పట్టాయి. ఆమె తన పట్ల ఎలాంటి అభిప్రాయంతో వుందో కిరణ్ కి అర్థమైంది. 'ఈసారి సితారనిగాని, పార్వతీశంగార్నిగాని నేను ఒంటరిగా కలవకూడదు. వాణితోసహా వెళ్ళి ఆమెను నా భార్యగా వాళ్ళకి పరిచయం చెయ్యాలి. లేకపోతే నా మీద లేనిపోని ఆశలు పెంచుకుంటారు' అనుకున్నాడు కిరణ్.

"మరోసారి వస్తానండీ" అని అడుగులు బయటకి వేశాడు కిరణ్.

రోజులు వేగంగా గడుస్తున్నాయి. వాణి దగ్గర్నుంచి ఫోన్లుగాని, ఉత్తరాలుగాని రావటంలేదు. అడవినికాచిన వెన్నెల్లా వృథా అవుతున్న తన యవ్వనం, భరించరాని ఒంటరితనం కిరణ్ ని వేధింపసాగాయి.

ఆరు నెలలు గడిచాయి. చెన్నైనుంచి తన ప్రాణమిత్రుడు దినేష్ అకస్మాత్తుగా వచ్చాడు.

"హామ్ గురూ!" అంటూ ఎదురెళ్ళాడు కిరణ్.

"కిరణ్! నీతో ఒక ముఖ్య విషయం

20-3-96 ఆంధ్రజ్యోతి నవీన్ గారువ్రాసిన

మాట్లాడాలని వచ్చాను. నువ్వు నాతో చాలా సార్లు స్వాతంత్ర్యసమరయోధులు పార్వతీ శంగారి అమ్మాయి గురించి చెప్తుండేవాడివి గుర్తుందా! అదే, ఆ అమ్మాయి పేరు సితార. ఆ అందాల సుందరి సితార, కావాల నీ జీవన తార. అదే నా కోరిక" అన్నాడు దినేష్.

పగలబడి నవ్వాడు కిరణ్.
 "ప్రార్థున్నే ఈ జోకులేమిట్రా! నేనూ, వాణీ ఒకరొకరు ప్రాణసమానంగా ప్రేమించు కున్నామని తెలిసి కూడా, సితార నా జీవన తార కావాలని కోరుకోవడమేమిట్రా?" దినేష్ మాటల్ని సీల్గా తీసుకున్నాడు కిరణ్.

"నువ్వు వాణిని ప్రాణ సమానంగా ప్రేమించిన మాట నిజమేననుకో. కానీ వాణి ప్రేమనటించేదే కానీ నిన్ను ప్రేమించలేదని నీకు తెలీదు" అన్నాడు దినేష్.

"చెప్పేది సూటిగా చెప్పరా" పీరియస్గా అన్నాడు కిరణ్.

"గత నెల వాణి కోటిశ్వరుడైన ఓ రెండో పెళ్ళివాడితో వెళ్ళిపోయింది" బాధగా అన్నాడు దినేష్.

"నిజమా?"

"అవును. జీవితాన్ననుభవించడానికి లక్షలు కావాలనుకుంది. అందుకే రెండో పెళ్ళివాడైన ఓ కోటిశ్వరుణ్ణి పట్టింది. నువ్వు పెళ్ళిచేసుకుంటే ప్రేమను పంచగలవు. కానీ విలాసవంతమైన జీవితాన్నివ్వలేవు. ఇప్పడే సమాజంలో నడుస్తూన్న సంస్కృతి. అందుకే ఫ్రెండ్! నా మాట విని వాణిని మరిచిపోయి నిన్ను కోరుకునే సితారని పెళ్ళిచేసుకో" అన్నాడు దినేష్.

ఒక్కసారిగా కిరణ్ కళ్ళు చీకట్లు కమ్మాయి. నోరు పొడారిపోయింది. నోట మాట రాలేదు. ఎంతపేపటికీ మానంగా వుండిపోయాడు. కలలో కూడా ఊహించని బలమైన గాయం తగిలేసరికి కిరణ్ సున్నితమైన మనసు తట్టుకోలేకపోయింది.

సంవత్సరాలు గడిచినా కిరణ్లో ఏ మార్పూ రాలేదు. కళ్ళు తెరిచినా, మూసినా గతస్మృతులే అతని జ్ఞాపకాల్లో కదుల్తున్నాయి.

ఆ రాత్రి మళ్ళీ దినేష్ ఫోన్ చేశాడు.

"ఇంకా ఎన్నాళ్ళురా ఈ అర్థంలేని బ్రహ్మచర్యం? ఒరేయ్! జీవితంలో జీవితమాధుర్యాన్ని చవిచూపించే అనురాగాల రాశి నీ సొంతమైనప్పడే జీవితానికో అర్థం కలిగేది. అది

కవుల చమత్కృతులలో 'గాడిదలు'

'కాదేదీ కవిత కవర్లం' అన్నమాట ప్రత్యక్షరసత్యం. మహాకవుల దృష్టిలో పడుకుండా ఈ సృష్టిలోని ఏ చిన్న వస్తువూ, ఎంత చిన్న ప్రాణీ కూడా తప్పించుకోలేదు. అంతెందుకు లోకంలో గాడిదలను చిన్నచూపు చూస్తుంటారు. కానీ ఎందరెందరో కవులు వాటిద్వారా కోమలమైన హాస్యాన్ని పండించారు.

ప్రముఖ చాటుకవి శ్రీనాథుడు కొండవీడులోని ప్రతీవాదూ కవిత్యం చెప్పగలనని నిర్రవీ గడం గమనించి "గాడిద! నీవునున్ కవివి కావుకదా? అనుమానమయ్యెడున్" అంటూ తనకు వీధిలో ఎదురైన ఒక గాడిదను ప్రశ్నించడం ద్వారా సున్నితంగా ఆ అల్పకవుల కవితా ధైర్యాన్ని దెబ్బకొట్టినాడు.

గాడిదలను అడ్డుపెట్టుకొని ఎడాపెడా రిపార్టీలనిచ్చుకొన్న మహామహులూ కొందరున్నారు. కుక్కలు తరుముతూంటే ఒకనాడు అడిదము సూరకవి పరుగెత్తుతూ వీధి చివర్న వున్న తన స్నేహితులను కలుసుకున్నాడట. వాళ్ళు నవ్వుతూ "ఇదేమిటిలా గాడిదలా పరుగెత్తుకొచ్చావ్?" అన్నారు సరదాగా. "అవునవును. స్వజనంలో పడ్డాకగావీ నా భయం తగలేదు" అంటూ ఆ మహాకవి తన మిత్రులను కూడా అదే జాతిలో చేర్చుకున్నాడు. కడుపుబ్బా నవ్వించేశాడు.

ముట్టూరు కృష్ణారావుగారి మనుమరాలు చిట్టిమ్మగారు విదేశాల నుండి తాతగారిని

లేనప్పుడు మనిషి ఎన్ని రంగాల్లో ఎంత ప్రగతి సాధించినా అది నిష్ప్రయోజనం. మోడువారు తున్న నీ జీవితంలో జీవనరాగాన్ని పలికించేది నిన్ను మనసారా కోరుకున్న అందాల సుందరి సితార. అందుకే కావాలి ఆమె నీ జీవన తార. నువ్వు సుఖపడేది నువ్వంటే ఇష్టంలేని వాణి లాంటి రక్కసి కౌగిట్లో కాదు, నువ్వంటే ఇష్టపడే సితారలాంటి దేవత ఒడిలో. ఆమెతో నీ జీవితం మూడు పువ్వులారుకాయలు కాపడమే కాదు, దేశం కోసం ఎన్నో త్యాగాలు చేసిన ఓ మహనీయుడి చివరి రోజుల్లో ఆయనకి ఎంతో సంతోషాన్ని, మనశ్శాంతిని కలిగించే మహద్భాగ్యం నీకు దక్కుతోంది. అంతకన్నా పుణ్యం మరొకటి లేదు. బాగా ఆలోచించి నిర్ణయించుకో" అని ఫోను పెట్టేశాడు దినేష్. బాగా ఆలోచించాడు కిరణ్.
 "పరోపకారార్థం ఇదం శరీరం. సితార

కలవదానికి వచ్చి, ఒకరోజు "తాతగారూ! ఈ ఊరినిండా గాడిదలే వున్నట్లున్నాయ్" అన్నారట వీధిలో ఎక్కువగా తిరుగుతున్న గాడిదలను దృష్టిలో వుంచుకుని. కృష్ణారావు గారు వెంటనే "నీవన్నది నిజం తల్లీ! ఉన్నవి చాలక పై ఊళ్ళ నుండి కూడా వాటి బంధువులు వచ్చిపోతూ వుంటాయి ఏంచేస్తాం?" అని దీనంగా అనేసరికి అంతా ఒకటే నవ్వు.
 "మా మాస్టారుగారీరోజు గాడిద బరువు మోస్తున్నట్లున్నారే?" ప్రశ్నించాడొక కొంటే కుర్రాడు. కాంపోజిషన్ పుస్తకాల కట్టను తీసుకెళ్తున్న తన తెలుగుమాస్టారి నుద్దేశించి ముసి ముసిగా నవ్వుతూ. "ఒరే బాబు! ఇది నీవన్నట్లు ఒక గాడిద బరువు కాదు. నలభైనాలుగు గాడిదల బరువు" అని గురువుగారు తపేమని బదులిచ్చి ఆ ఆకతాయిని సమిత్రంగా గాడిదను చేసేసి నోరు మూయించారు.

— శ్రీమతి గొల్లాపిన్ని పాణ్యం వసుంధరాదేవి

సౌఖ్యానాం ఇదం జీవితం" అనుకున్నాడు కిరణ్.
 పార్వతీశంగారికి పట్టుపంచె, సితారకి పట్టుచీర తీసుకొని స్వయంగా కారు నడుపుకుంటూ వాళ్ళ ఊరు వెళ్ళాడు కిరణ్. పార్వతీశంగారిల్లు తాళం పెట్టి వుంది. పక్కంట్లో వుంటున్న పెద్దాయన్ని అడిగాడు కిరణ్.
 "పార్వతీశంగారు విశాఖ వెళ్ళారండి. రేపు రాత్రి వాళ్ళమ్మాయి సితార పెళ్ళి" అన్నాడాయన.
 తన దురదృష్టానికి ఏడిచే ఓపిక లేక యాంత్రికంగా నవ్వుతూ కారు స్టార్ చేశాడు కిరణ్.
 అందాల సుందరి సితార కాలేదు కిరణ్ కి జీవన తార మరో జన్మ వరకూ ఆమె కేవలం అతని హృదయ తార.

29-3-96 ఆంధ్రజ్యోతి సచిత్ర గోరపాపైక